

План за действие с технически, организационни и нормативни мерки за ограничаване на риска от възникване на тежки пътнотранспортни произшествия, с цел повишаване безопасността на движението по пътищата

Август 2026 г.

1. Институционално управление

Мярка / Дейност	Резюме и цел на мярката	Срок	Отговорни институции	Бюджетна рамка
1.1. Прилагане на единен стратегически подход в изпълнението на държавната политика по безопасност на движението по пътищата	Определяне на Държавна агенция „Безопасност на движението по пътищата“ (ДАБДП) като орган, отговорен за управлението на риска в системата на безопасността на движението по пътищата. Тази роля се дефинира изрично със законодателни правомощия, като агенцията се трансформира от чисто координираща и методическа в проактивна и контролираща структура. ДАБДП получава мандат, на база на „риск-анализ“, да разработва и възлага по компетентност мерки за ограничаване на идентифицираните рискове и при необходимост да коригира тяхното изпълнение от целевите ведомства в обем, качество и срок.	Q4, 2026 - Q2, 2027	ДАБДП, МС	Неприложимо
1.2. Координация между ведомствата и разпределение на ролите	Преодоляване на дублиращи функции и ясно дефиниране на ролите на институциите.	Q4, 2026	МС, Всички ведомства	Неприложимо

Мярка / Дейност	Резюме и цел на мярката	Срок	Отговорни институции	Бюджетна рамка
1.2.1. Роля: Методически и риск координатор - ДАБДП	ДАБДП наблюдава и координира изпълнението на заложените в настоящия план мерки. Механизмът за наблюдение и координация се определя по следния начин: - Организира и провежда месечни срещи с отговорните институции за отчитане на напредъка по изпълнението на мерките. - Изготвя месечни доклади за напредъка до ресорния заместник министър-председател с копие до министъра на вътрешните работи, министъра на транспорта и съобщенията и министъра на регионалното развитие и благоустройството. - На база на „риск-анализ“ разработва коригиращи мерки като приложение към месечните доклади за осигуряване изпълнението на плана при спазване на принципа, че финансовият ресурс за безопасност за движение по пътищата ще се насочва на база на измерения риск.	Q1, 2027 Текущо	ДАБДП	Бюджет на ДАБДП
1.2.2. Роля: Единен контролен орган - МВР	Контрол на пътя и административно-наказателна дейност	Q1, 2027	МВР	Бюджет МВР
1.2.3. Роля: Стопанин на пътя – МРРБ/АПИ, Общини	Проектиране, строителство и поддържане на пътна инфраструктура.	Q1, 2027	МРРБ/АПИ, Общини	Бюджет АПИ / Общини
1.2.4. Роля: Бъдеща нова структура в МТС	Мониторинг на трафика, тол-таксуване, интелигентни транспортни системи (ИТС), рискови профили и електронни записи.	Q1, 2027	БНС/МТС, МВР	Бюджет БНС
1.2.5. Роля: Лицензионна дейност, обучение, изпити и техническа изправност на МПС – ИААА	Контрол на контролно-технически пунктове (КТП), извършващи прегледи за техническата изправност на МПС, лицензионен, разрешителен и регистрационен режим, проверки в транспортните предприятия. Обучение и провеждане на изпити на кандидат-водители за придобиване на правоспособност за управление на МПС.	Q1, 2027	ИААА/МТС	Бюджет ИААА
1.3. Административно наказателна дейност	Въвеждане на регулации за AI технологии, ефективни наказания и спазване на рамката на ЕС.	Q1, 2027	МИДТ, МВР	Административен капацитет
1.3.1. ССЕВ регистрация	Въвеждане на задължителна регистрация в Системата за сигурно електронно връчване (ССЕВ) за фирми и за физически лица – системни нарушители.	Q2, 2027	МИДТ, МВР	Бюджет МИДТ

Мярка / Дейност	Резюме и цел на мярката	Срок	Отговорни институции	Бюджетна рамка
1.3.2. Оптимизация на връчването на електронните фишове	Развиване и нормативно регулиране на начините за връчване на документи за налагане на наказания – електронни фишове (ЕФ) и наказателни постановления, включително чрез разширяване на лицата, на които е допустимо да бъдат връчени срещу задължение за предаване (водачи и др.)	Q3, 2027	МВР, МИДТ, МП	Административен капацитет
1.3.3. Междуинституционален обмен	Нормативно регулиране на статута на електронните доказателствени записи. Определяне на реда и условията за тяхното създаване и насочване за обработка към Единния контролен орган.	Q4, 2026	МВР, МИДТ, МП, ДАБДП, БНС	Административен капацитет

2. Интелигентна пътна инфраструктура и ИТС

Мярка / Дейност	Резюме и цел на мярката	Срок	Отговорни институции	Бюджетна рамка
2.1. Приоритизиране, планиране и изпълнение на обезопасителни дейности на база обследване и анализ на риска	Разработване и приемане на стандарти за определяне на участъците с концентрация на пътно транспортни произшествия - ПТП (черни точки) на база анализ на риска и превантивно въздействие.	Q1, 2027	ДАБДП, МРРБ/АПИ, МВР	Фонд „Пътна безопасност“ Бюджет ДАБДП, АПИ
2.2. Динамично управление на трафика	Събиране на реални данни за пътната обстановка и използване на електронни знаци с променливо съдържание (VMS) и метеостанции.	Q3, 2027	АПИ, БНС	МРРБ/ АПИ, МТС
2.2.1. Ранно предупреждение	Ранно предупреждение при промяна в условията за шофиране и реакция: отклоняване, пренасочване (реверсиране) или спиране на трафика; въвеждане на временни скоростни ограничения или забрани за изпреварване и др.	Q3, 2027	МВР, АПИ, БНС	АПИ
2.2.2. Изграждане и/или предоставяне на концесия на буферни зони/паркинги за тежкотоварния трафик	Нормативно регулиране на процеса на изграждане на нови буферни зони/паркинги за тежкотоварния трафик като обекти за пътна безопасност. (максимално разстояние от 100 километра за обектите по основната пътна мрежа и осигурен базов минимум от услуги за водачите в съответствие с изискванията на Делегиран регламент (ЕС) 2022/1012 на Европейската комисия и осигуряване на достойни условия за почивка на професионалните водачи и защита на товарите от кражби в съответствие с Пакет „Мобилност“). Проучване на възможностите за предоставяне на концесия за съществуващи буферни зони/паркинги за тежкотоварния трафик.	Q1, 2027	МРРБ, Областни управители АПИ, БНС, ИААА, МВР, концесионери на паркинги и буферни зони	Бюджет на МРРБ, инвестиционни планове на концесионери на паркинги и буферни зони

Мярка / Дейност	Резюме и цел на мярката	Срок	Отговорни институции	Бюджетна рамка
2.2.3. Нормативни изисквания към операторите на буферни зони/паркинги и към БНС	В съответствие с изискванията на ЕС операторите на буферни и транзитни паркинги се задължават да споделят статични и динамични данни (свободен капацитет, наличност на услуги) чрез националните точки за достъп и системата на БНС.	Q2, 2027	МРРБ, Областни управители АПИ, БНС, ИААА, МВР, концесионери на паркинги и буферни зони	Инвестиционни планове на концесионери на паркинги и буферни зони
2.2.4. Динамични ограничения на движението с обективни критерии	Разработване на правила за въвеждане на временни ограничения на движението на МПС според конкретни параметри – метеорологична обстановка, трафик, ПТП, ремонт, намалена видимост – с автоматично прекратяване след отпадане на риска.	Q2, 2027	БНС, АПИ, МВР	Неприложимо
2.3. Автоматизиран мониторинг (Товарен трафик)	Внедряване на сензорни мрежи за защита на инфраструктурата и контрол на товарните МПС – измерване: • Разширяване и поддържане на мрежата от системите за претегляне в движение срещу деформации на настилката. • Достъп до данни от електронни тахографи. Четене на данни в движение за проактивна реакция и мониторинг на контролния орган. • Сателитно базирани данни за местоположение - GNSS данни от бордови устройства на автомобилите. Събиране и обмен в реално време на необработени сателитни данни за позиция и скорост на тежкотоварните МПС. • Контрол на състоянието на гумите в движение. Следене на грайфер, геометрия и налягане на гумите чрез сензори на пътя.	2027 - 2028	БНС, МВР, ИААА, АПИ, МИИИ/БСА и БИМ	Европейски програми / Тол приходи Капиталови разходи АПИ, Бюджет БНС

3. Техническа изправност на превозните средства

Мярка / Дейност	Резюме и цел на мярката	Срок	Отговорни институции	Бюджетна рамка
3.1. Подобряване на организацията и дейността по извършване на прегледи за проверка на техническата изправност на МПС	<i>Четене на VIN (OBD- II)</i> Задължително прочитане на номера на рамата, събиране на данни за CO2 емисии Автоматична идентификация на автомобила Автоматично заснемане и разчитане на регистрационен номер (ANPR) + VIN от OBD + VIN от регистъра + визуално/AI разпознаване на марка, модел, цвят и физическото присъствие на МПС в зоната на проверка. Централизирано управление на измервателните уреди Защита срещу симулирани измервания <i>Автоматизирано таргетиране на контрола на КТП</i> Софтуерен анализ за аномалии (напр. 100% успеваемост на стари коли или нереалистично кратко време за преглед). Автоматично възлагане на контролен повторен преглед.	Q1, 2027 - Q4, 2027	ИААА, МВР МИДТ	Бюджет ИААА Средства на пунктовете
3.2. Стимули за използване на безопасни автомобили	Проучване на възможностите за въвеждане на стимулите чрез използване на механизма бонус-малус по задължителната застраховка гражданска отговорност на МПС.	Q1, 2028	КФН/МФ	Неприложимо

4. Правоприлагане и технологичен контрол

Мярка / Дейност	Резюме и цел на мярката	Срок	Отговорни институции	Бюджетна рамка
4.1. Автоматизирани мрежи за мониторинг	Интеграция на камери (средна/моментна скорост), ANPR, сензори за тегло, метеосензори и тахо/GNSS данни.	Q2, 2027	МВР, АПИ, БНС	Бюджет БНС
4.2. Консолидиране на данните	Създаване на единен център за обработка, интегриращ регистри (МПС, ГТП, ГО, лицензи, АНД), комерсиални анонимизирани данни и данни от портал за публичен контрол и споделяне. <i>Анализ на риска (в реално време)</i> Генериране на персонализирани рискови профили на МПС и статистически рискови профили на пътни участъци за насочване (таргетиране на ресурса) на контрола.	Q3, 2027 Q4, 2027	БНС, МИДТ, МВР, ДАБДП, ИААА	Бюджет БНС Бюджет МВР

Мярка / Дейност	Резюме и цел на мярката	Срок	Отговорни институции	Бюджетна рамка
4.3. Електронно правоприлагане	Структуриране на цифрови пакети от доказателства (електронни доказателствени записи) за автоматизиран трансфер към Единния контролен орган. <i>Управление на крайпътни пунктове за проверка</i> Предварителен контрол на база моментно установени аномалии, рисков профил на МПС и висящи електронни фишове.	Q2, 2027 - Q3, 2026	МВР, БНС, ИААА	Бюджет БНС
4.4. Единен контролен орган (МВР)	Концентриране на правомощията по АНД от НТУ/АПИ и ИААА към МВР. <i>Проактивна дейност по контрол на пътя</i> Насочване на екипите в обособени зони за селективен контрол въз основа на рисковите профили. <i>Ускорено генериране на ЕФ</i> Съкращаване на времето от установяване на нарушението до издаването на електронен фиш с цел осигуряване на еднакво бързо и ефективно санкциониране на нарушенията, извършени както от местни, така и от чуждестранни водачи.	Q1, 2027 Q3, 2027 Q3, 2027	МВР, МТС, МРРБ, МП, БНС	Бюджет БНС Бюджет МВР

5. Поведение на участниците в движението и човешкият фактор: превенция чрез образование, обучение и въздействие през целия живот

Мярка / Дейност	Резюме и цел на мярката	Срок	Отговорни институции	Бюджетна рамка
5.1. Въздействие на етап възпитание в семейната среда	Провеждане на национални инициативи за ролята на семейната среда за повишаване на БДП чрез формирането на нова социална среда за превенция на рисковото поведение и спазване на правилата за движение и нормите за безопасност на пътя, в т.ч. в градска среда; сътрудничество с неправителствения сектор за провеждане на местни, регионални и национални мероприятия; пълноценно използване на Наръчника за родители, разработен от ДАБДП.	Текущо	ДАБДП, ММС, МВР, НПО, областни администрации, общини	Централен бюджет, бюджет на областни администрации и общини, НПО

Мярка / Дейност	Резюме и цел на мярката	Срок	Отговорни институции	Бюджетна рамка
5.2. Въздействие на етап обучение в системата на образованието	Повишаване на ефективността на обучението по БДП в системата на образованието - разработване на ново учебно съдържание, адекватно на нуждите на превенцията и характеристиките на технологичната среда, в която се възпитават и образоват децата; въвеждане на нов подход за трансфер на знания във всички нива на обучение и за самите учители; съчетаване на знанията за правилата с практически занимания за развиване на умения и нагласи, в т.ч. чрез подходящо цифрово съдържание с добавена реалност и акцент върху възприемането на риска, емоционалната интелигентност и гражданската отговорност; въвеждане на механизъм за оценка на ефективността с оглед мониторинг на успеваемостта в добиването на знания, умения и нагласи като основни предпоставки за реално поведение на пътя на децата като участници в движението.	2027 Учебна 2027/28	МОН, ДАБДП	Бюджет на МОН и ДАБДП
5.3. Въздействие на етап обучение на кандидат-водители	Модернизиране на системата за обучение чрез обособени специализирани центрове (полигони) на три етапа. • <i>Подготвителен етап</i> Нормативно регулиране по ЗУТ за бързо проектиране и въвеждане в експлоатация на специализираните центрове. Определянето им като обект за пътна безопасност. • <i>Допълнително/надграждащо обучение</i> Задължителен квалификационен етап като мярка за надграждащо обучение на нови водачи. • <i>Коригиращо обучение вместо автоматично утежняване на санкцията</i> За определени повторни нарушения с ниска или средна степен на опасност – въвеждане на задължително коригиращо обучение, практически модул или курс по безопасно управление вместо или наред с ограничена имуществена санкция. Приемане на Концепция за въвеждане на допълнително/надграждащо обучение за новите водачи чрез полигони, симулиращи рискови ситуации на пътя.	2027 - 2028	МРРБ, МВР, ДАБДП, ИААА, МОН, Областни управители	Бюджет Фонд „Пътна безопасност“ Бюджет ИААА Частни инвеститори Такси за обучение Такси от нарушители

Мярка / Дейност	Резюме и цел на мярката	Срок	Отговорни институции	Бюджетна рамка
5.4. Въздействие на етап провеждане на изпити за придобиване на СУМПС	Нормативни изменения за внедряване на технологии, изключващи субективния фактор. Подобряване на административния капацитет на председателите на изпитни комисии. Дигитализиран протокол с надграждане на софтуера за генериране оценката в електронния протокол. Автоматизиран обмен на данни с резултати от проведени изпити към компетентен орган, издаващ СУМПС. Бордова телеметрия и системи - оборудване с допълнителни технически средства средства за подобряване и обективизиране на провежданите изпити.	Q1, 2027-2028	ИААА, МИДТ	Бюджет ИААА Средства на учебни центрове
	Уеднаквяване на правилата за обучение на инструкторите - подобряване на квалификацията на инструкторите чрез единни правила за обучение и програми. Създаване на регистър.	2028	ИААА, МОН	Бюджет ИААА Бюджет МОН Държавен бюджет
5.5. Продължаващо въздействие чрез обществена отговорност	<i>Провеждане на Национална кампания за БДП срещу рисковото поведение на участниците в движението, в т.ч. превишаване на скорост, предприемане на неправилни маневри, не спазване на дистанция, употреба на алкохол, наркотични вещества и техните аналози, не използване на обезопасителни колани и системи за обезопасяване на деца, влиянието на емоциите, стреса, умората и разсейването, др.</i> <i>Дигитален „маркетинг“ на БДП - кампании в дигитални медии и социални мрежи за разясняване на ефекта от рисковите фактори - примери и добри практики.</i> <i>Специализиран превантивен теренен скрининг за използването на предпазни колани, например на задните седалки – прилагане на метода „спри и предупреди“ (Stop and Warn / Stop and Advise) като високоефективна тактика за проактивен теренен скрининг, която измества фокуса на контролните органи от чисто санкционираща към превантивна и образователна дейност.</i> <i>Оперативен протокол за теренен скрининг - прилагане на метода „Спри и предупреди“ като метод, който не предполага компромис с нарушителите, а служи като ранен филтър за отстраняване на рискови фактори, преди те да са довели до инцидент.</i>	Текущо Q1, 2027	ДАБДП, ведомства, областни администрации, общини	Фонд „Пътна безопасност“ Бюджети на администрациите

Мярка / Дейност	Резюме и цел на мярката	Срок	Отговорни институции	Бюджетна рамка
	<i>Комуникационна стратегия и публичност</i> - осигуряване на публичност за действията и резултатите на участниците в политиката за БДП чрез портал за прозрачност, който представя действията и резултатите в изпълнение на системата от комплексни мерки.	Q1, 2027	ДАБДП	Държавен бюджет
	<i>Платформи в социалните мрежи</i> - целенасочено споделяне на добри практики за превенция и непримиримост към нарушенията. Разработване и поддържане в социалните мрежи на страници/съдържание за целенасочено споделяне на добри практики в семейната среда за превенция и активна позиция на непримиримост към неспазването на правилата за движение по пътищата, в т.ч. по отношение на толерантност и етичност на пътя.	Текущо	ДАБДП, ведомства, НПО	Бюджет ДАБДП и ведомствата
	<i>Създаване на национален портал за контрол за докладване на рисково поведение с обратна връзка към гражданите</i> - разработване и развитие, в сътрудничество с неправителствения сектор, на национален портал за публичен контрол и подаване на сигнали за рисково поведение на пътя и в градската среда, чрез който да се осигури обратна връзка от компетентните институции към гражданите относно предприетите действия по всеки подаден сигнал.	Q4, 2026 – Q2, 2027	ДАБДП, МВР, МИДТ, БНС	МИДТ
	<i>Социална отговорност на работодателите</i> - въвеждане на разработената от ДАБДП система от мерки за предпазване на служителите от ПТП и режим за контрол. Разпространяване на изготвения от ДАБДП Наръчник за работодатели за интегриране на БДП като форма на социална отговорност.	Q1, 2027 Текущо	ДАБДП, ведомства, публични и частни работодатели	Бюджет на ДАБДП, ведомствата и организациите-работодатели

6. Превенция на инциденти по медицински причини и реакция след инцидент (Post-Crash Response)

Мярка / Дейност	Резюме и цел на мярката	Срок	Отговорни	Мярка / Дейност
6.1 Психологическа помощ на пострадали при ПТП и системни нарушители	Разработване на концепция с две основни направления за: - оказване на психологическа помощ на пострадали от пътнотранспортни произшествия и техните близки и - работа със системни нарушители на пътя	Q1, 2027	ДАБДП, МТС/ ИААА, МЗ, МТСП, МВР, БАН	Централен бюджет / НПО
6.2. Оперативна координация за превенция на инциденти по медицински причини	За ефективно елиминиране на риска от пътнотранспортни произшествия, предизвикани от внезапно влошаване на здравословното състояние на водачите, се въвежда автоматизиран модел за междуведомствен обмен на данни относно медицинската годност и при промяна на медицинското състояние на водача. <i>Интеграция между Националната здравноинформационна система (НЗИС) и автоматизираните информационни системи на МВР</i> Моделът се базира на защитена интеграция между Националната здравноинформационна система (НЗИС) и автоматизираните информационни системи на МВР, осъществена през инфраструктура за електронен обмен.	Q1, 2027	МВР, МЗ, ИААА, МИДТ, БНС	Бюджет МВР/МЗ Бюджет БНС
6.3. Медицинска инфраструктура	Оптимизиране на времето за реакция при ПТП на база анализ Прилагане на Диагностично-терапевтичните протоколи и алгоритми, утвърдени от министъра на здравеопазването, с цел ефективна реакция при ПТП.	Q1, 2027	МЗ, МВР, БНС	Бюджет МЗ Бюджет МВР Оперативен бюджет

Забележка: Бъдещата нова структура (БНС), цитирана в плана, е Изпълнителна Агенция "Автомобилен транспортен оператор" (ИААТО) в структурата на Министерството на транспорта и съобщенията, за създаването на която Министерският съвет е взел решение на 09.09.2026 г.